

Kandahar. Kabul
Vol.15, No.1, Hamal 1353
(March 1973)

۱۲۵۲ لمریز کال
د حمل لومړۍ هکمه
د ناسپس کال ۱۳۴۹

اطلاعات افغان

د کښه ارمجلې چې د پاشلي محمد داؤد د حکومت په دوره کې
په خپل وروڼو او کورنيو د غلامۍ رهبر په پوځ
خپل مور لسم نشراتي کال شروع کوي

مسئول مدیر: کریم (طالب)

مهتم: رحمت الله (مروند)

اداره: د شهیدانو واک

۱۳۵۳ کال د خپلې مياشتې

د کندهار مجله

خوراکنی گلنه سوه

د کندهار مجله ددی کال له نوی کېدو سره خوراک

کله شوه د ۱۳۳۹ کال د پسرلي لومړۍ مياشت ددی
د کندهار مجلې د خپلېدو په مطبوعاتو افق کې طلوع
وکړ.

دا چې دی موخو مجلې د خپلې مطبوعاتو خدمت په
دوران کې خوله فرهنگي خدمت کې پدی اېته دا
د لوستونکو لخوا ته رسول غیره ده خو دا حقیقت باید

له یادولو ډډې نه وي چې د دغې لخوا په لار کې ددی مجلې
خپرواې یې اغېزې نه دي پاتې سوي.

په دغو وختونو کې چې د کندهار مجله منع ته راغله

د دې د جمهوري دولت اوسنی رئیس او ملي پېلوا
جاغلي محمد داؤد د افغانستان د صدارت عهد پرغاړه
درلوده او د خپلې د فرهنگ په اوچتېدو کې نوی
مخنی روال و.

د خپلې د ملي د خپرو د دغو وختونو په لمانځنه ددی
مجلې د لومړني کڅۍ پرېختی د جاغلي محمد داؤد حکم

چاپ سوېدی چې په کندهار کې یوه خپرواې پروژې
گوري.

د کندهار مطبوعات چې د خپلواکۍ د اخیستلو هڅه
دروسته په منظم ډول فعالیت لري طلوع افغان یې
یوه درخپاله ده او یو وخت د دغې اخبار په هنر کې د پښتو

په نامه یوه مجله ورسره چاپېدله خو کله چې د کندهار
ادبي انجمن د پښتو لوستي سره په کابل کې یوځای سول
له مجله هم له منځه ولاړه. هر مینه و چې هوکاه وروسته

د حقې مجلې پرځای د کندهار د مجله منع ته راغله چې
دادی انجمن موخو د تاسیس خود لسه کالپوره پرځای
کود.

د کندهار مجله چې د کندهار په مطبوعاتو کې
د خپلې مياشتې د ۱۳۳۹ کال د پسرلي لومړۍ مياشت ددی
یوه لارښوونه چې په سر د دغې د دی اړخو په سر

د سېدو په لار کې دغه وخت د مطبوعاتو د مدیر جاغلي
ول لاسي مخی دغه وخت ددی او دا یادونه ضروري گڼو
چې ددی په لار کې ددی مجلې د موسس په حیث دغه یاد
په دنیاوی وکړو.

د خوراکو کالو په دوران کې د کندهار مجلې په
کافي اندازه علمي مواد لري له وړاندې پدی.

د خوراکو کالو په دوران کې چې د دې پر مطبوعاتو
یو ټورېلو وخت پدی وخت دا غیره د خپلې دغه چې په
د خوراکو کې پیاوړې د کندهار مجلې په فعالیت سره

له علمي او تحقیقي موادو راځي چې پدی چې دغه دمو
د علمي لخوا ته پاره د دوا حقیقت درلودی.

دا چې ان دمو پر ټولنه د جمهوریت نظام حاکمیت

لري او د دغه نظام په پرکت موخو د گوت گوت روځانه

سوېدی او په دغه وخت کې د مطبوعاتو د وظیفه هم تر هر
وخت درنه سوېده.

مطبوعات د جمهوریت په حاضر د دغه کې د دې
سالمې تبلیغ و سولې په حیث باید هماغه اذهان تڼو پرکړی
او د کار پورې ساتل دی چې د نوی ملي نظام (خوا

د مطبوعاتو پرغاړه اېښودل سوېدی.

دا حقیقت د مطبوعاتو د مطبوعاتو په لار

د پر روځانه دې چې دمو ملي فرهنگ د حاضر ملي نظام

د پاته پښتې په ۳۹ مخ کې.

د نوي کال په مناسبت د دولت درئيس او

صدر اعظم بنياغلي محمد داؤد پيغام

گرامی او ځوانه وړ او وړ وړ
د افغانستان د جمهوریت د
لومړني او پرلپسې اوډاود کال
لومړنی وروځ د مملکت په هر ګوت
اوډنې په هر سیمه کې چې پاست
لاسو ځوندو او وروڼو ته دهان
او خپلو ملګرو د خوا ډډه
له کومې مبارکې واک او ملي
ګټو هدفونو ته د رسیدو د پاره
چې دموه د وطن سر اوډی او د
خاکو د بکمرغې تضمین او ثابتي
د اوی خدی (ج) دغه د ملت افرادو
او د جمهوري دولت کار کوونکو ته
په پالي قرب شواړه
دغه کال چې تیر سوېد
تاریخي کال ؤ چې دموه لرغوني
ځاونه د خپلو هوډونو کلونو
تاریخ په اوږدو کې په کړاوو
دغه شاهد و...

د تیر کال د سرطان په ۲۹
نیټه د لومړي تاریخي ستر انقلاب
چې پوازی د افغانستان د ملت
د ادادي هغه پېر چې پېښه شولې و،
د وطن د دغاګانو او دود د همت
په طاقات او سرپاڼی متغ ته راغې
او د ځانګړو د ټولولو پټو په تیره بیا
د متور وروڼو د وطن پالونکو هلمپانو
د خوا ډډه له کومې احساساتو

او ملاتړ له داسې ژرد هر کلي سره مخامخ
دوچې په خپل ذات کې دموه د هیواد په
تاریخ کې په ساری او خاطر په پې
د افغان د هر وګړي د پاره د پاره هغه
چې دغه هیوادونو کې پاتې وې
د دغه ملي انقلاب په پاره کې په هیواد
کې د جمهوریت د نوي نظام جوړونه
او د دغه نوي نظام په پاره کې تر ګومه هڅه
چې په هوانو د مباحثو کې پې امکان
د ولود د پوځي خوا پې د ډول او پېلو
په لومړنۍ کلا او د حل په لار کې د پېلو
د ډیم هغه یادګار په ډول پاتې و د نسبتاً
کټور ګامونه د خپل ډول او پېلو خوا
د پوه او افغانستان د آبادولو په غرض
چې وکړه د پېلو ملي حیثیت چې دغه سره
چې داسې ورساتي په همدغو هڅو د مباحثو
کې د ټولنې په اقتصادي، اجتماعي او
سیاسي ژوندانه کې پور داسې تحولات
شروع شوه چې البته د ګرامی او وطنوالو
په بهیاري ملاتړ سره په دواړو کې
مهم سوال د ادی چې د دولت د نوي
په ا سترو شرایطو او دموه د هر سره
موافق هر څه کولای شي په شرافتمندان
ډول ژوند وکړي او عالي هدف ته د رسیدو
د پاره کومې و شپې او مشکلاتو ته سرته
ورسوي.

طبیحاً له دغه کړلای دغه مهم سوال
ته په ټولنیزو کړنو کې په تفصیل جواب
دواړو - خو پېن دې د ملي شعور،
د ملي ګټو او د پېلو او د شخص
په لرلو د عمل او نظر د پېلو او په
تأمین او تر لاسه کولو مهم په پې خپله او
دواړو د پاره د فاطح تصمیم سره د ملت
کولای شي په پای کې دغه عالي
هدف ته د پوځي او داسې هڅو په پاره
ژورې شي.

دغه هیله لرم د افغانستان د ملت
فاطح تصمیم هم د ادی
دغه ملت د پاره چې اوی پې
د تکامل په لار کې ګام اېښي دي
اولاهم په مخ کې ستر مشکلات او
مشوایتونه لري دغه دغه د رسېدو
لپسې شرط دهان د نقصان او او
کمزور وړتیاو د درک او تشخیص او
دروسته بیا د فاطح د پېلو په پاره
او د هغو ضعیفولو ګټو د اصلاح د پاره
هغه او وېښ دي.

دغه ملت چې دغه شواړه او
پاوه کې اې شي خپلې لپکې توان
وي درک او د درک کو او په صورت
کې په پوره ایمانه دې اړ وې هر
دغه په اصلاح کې کوېښ و نه کې
هر څه کوېښ و ټولنې چې خپل
مطلب کمال ته د رسېدو د پاره پې
کوېښ پې پې تیر وې.

او له دی امله دموه غځه مریو
په هرځای هره وظیفه او هر مقام
کې چې پوښاید دهر شې دغه

دغه مېرانه ولرو چې دخپل شخصي
اوملي اقای سره درک کولو په لټه
کې سو او دده له کومې دغور

په اصلاح ایل وکړه په دغه سورت
کې کولای سوو دغای (ج) په لطف
ډاډه واورو چې ویردر به غځاو

هالي دغور او دسچزو

گرو او وطن را لور

لکه هڅه چې دموه دجمهوری

نظام په ښکته د وطن دپوی والی
دپرو او او دغا کارو لاملو د
دغا کارو محصول دی دغه نظام

وده او تکامل ته پوړای ددوی
دغا کارې او زیاد ایتل بلکه
دافغان دهرڅه زیاد ایتل او

دغا کارې خواږې چې موله لرم
دملکت داجتماع او داساسي
گهوپه دحایت کولو دموه ټولنه

د مقصدې او له لودی کې

کله چې دموه دگډې اود خلکو
گډې منع نه را غوړتر او مهم

منو لوټ ټو لوغور افرادو ته
منوچ کپړی چې دغور دغه مریو
په خپل واده خپل توان په اندازه

او دخپل اجتماعي مقام په تناسب
پايد دملکت دگټو په دحایت کې
کوښښ وکړ او دخپلې ټولنې گټې

دساتي ترڅو چې ددغې لای مریو
خپلو خلکو او دملکت ته په
خدمت کې وړی

په هینو مواردو کې امکان

لري چې ملي گټو د شخصي گټو سره
ټکرو کې او دغه وخت دی چې
داتقي وطن یا لارې شخص د

دغا کارې هغه کار اخلي او دغا
مصاحبت او گټو دپاره خپلو شخصي
او خصوصي گټو ته نه گوري

تاریخ چې هغو ملتونو چې
مزمې کې دې په هغه ن باندې
منکې وی خپلې منافع په کار

واچوې او غا اته پر ملي ژوند
چوړ کې او په دغه لار کې دپه
ډول کوښښ هغه غا نونه وځوړی

حتما پر ملي شوی ای

ولی دافغانستان ملت دغې
دوینې پورې ونه کې

ولی ورسې دموه په ژوندانه
کې نوی فصل پرانستل شوی دی
دودو ملتونو په شان په یوه نه غل

مولدولکې تصمیم سره چوړ دموه
په شان او دموه سره یې پوړهای
شروع کې ددغه ترقي په لور

پر مخ لاړه شو

په هغې دې چې دسرلي په دغه
فصل کوډولونی دغه مفکاد او

دنیو پزگرو او اواد گرو دگرو
هغه چرهم دملکت دافغان دې
پسې په ښکته او پر مخکې کې

سرقاش لري او مهم دملکت دهر
گټو دسود دپا ددوی ددستې
کېدولکو هغو او خواو توولو

مرحون ددغه په حق خفا سی سره
پادرو او کو او دټولنو دغو گټورو
او مهمو منافعو دوجود اهمیت

په او زیات درک کړو په تیره بیا

دموه دموه ددالو سی اکثریت چې تر
اوسه پورې په حقیقت کې پوړ او غټی
هیراد دی دغه زیار ایتولکې طوقی
تشکیلاتی ټوله دې امله جمهوری دولت
لکه هڅه چې شو کرته پر وبلو دی
دافغانستان دخلکو دکثرت ته خدمت چې
دغه زیار ایتولکې دپه دغه مهم چر

گډل کېږي خپله یوه مهمه وظیفه گڼی
امید لرو د پزگرو د اجتماعي او
حياتي حالت دپه کېدو په لاره کې دولت
دوامداره کوښښونه چې له ورسېرې
اودموه په ژوندانه کې یو مثبت او سالم
تحول منع نه راوړی

ترڅو چې دوطن ددغو حقایقو غا دمار
حق پېژندل په دې تیاره دټولنې دخوا
تسلیق مو سی دافغانستان دامتوا
(موه وطن او جمهوری دوي نظام

دموه ټولو هغه انتظار لري په هم دغه
اندازه چې دموه دټولنې وظیفې او
مسئولیتونه ددغه او درانه دی په هم دغه
تناسب یا بدلون کوښښ زیات (موه مزم
پر غلله ادموه خدمت پرې لري

په رانه کې دغه هغه دموه لپرو
سروکسانو سره دسولې دې اوان موه
دغه تضاد کوو هغه هغه چې ان ای موه
سرت دموه سیاه په تاریخ او دټولنولکې
سلولور تضاد ته وگرځی

غداي (ج) دې ونه کې چې دغداي په
حضور او دتاریخ دتضاد په مخ کې
شرمنده او سړیځی او و

په پای کوو هغه بیا لوی کال نامو
قدار او ټولو هغو پښتو او بلو هور ورو
ته چې په خپل ملي پیکار پوخت دی او دې
ټولو خلکو ته دده له کومې مبارکې
وايم

مېله لرم دغه لوی کال ددې په ټولو
خلکو دپاره دسرلي او ټیټک بختي کال وی

سراوډی دوی افغانستان

تل دی وی جمهوریت

د قدیمې نړۍ په فولکلور کې د هومیریک

اثار و ارزښت

د لوستو په ادبیاتو کې
خود اچېدلیات هغه دي چې د هغو
تخلیق پخپله د ولس له خوا شوی

وي، پدې څپله د ټولو ولس د فکر
او ژبې محصول وي.

دغه محصول نه یوازې هغه

فولکلوریک ادبیات دي چې
هغه ولس کې په کوم ټاکلي ځای
اډه نه لري بلکې پوهېدلی ولس

په دغه ځمکه کې د ولس د هغه هنري
اتوونو په اړه کولای د مالک
وي.

په هغه فولکلوریک ادبیاتو
کې چې شاهي رنگ ولري د
سادګر او د جامعیت یا اجتماعیت

د فلسفې په ډګر کې ډېری داسې
ښکلاوي پرتوړي چې د مشخصو
هنرمندانو انادله هغه تر ډېره
ځای پر ځای نه لري.

د هغې شاهي اتادې د بشري
فولکلور هډونه ځای پر ځای ټشکولوي

د هغه نوموړي هنرمند ذهن او
ادبي ژبې محصول وي چې د
اجتماعیت د حاکمیت په پرکټ

د انفرادیت تر سیمې لاندې
لاړې راغلې.

د بشر قدیمې فولکلور په ادبیاتو
خوږاغتې دي او دا د اجتماعي ځېړ او
د علم او ډېر تازه ابتکاري چې د دوی

د بشر اجتماعي تاریخ د کړه کولو له پاره
فولکلور ته مراجعه وکړي. اډه یقین سره
بې تېوت ته ورسوله چې بشري فولکلور

د خپل ټول څراغاتي اښک، لوس، په خپل
ماهیت کې ټول داسې هنري چې د هغو
هغه هغه اولني انسان د مناسبانو په پاره

کې پېژندنه میسر په اړه شي چې د تاریخ
د انادو او ایکټی ټولنه له د کړه سره
مخامخ وي.

د بشر په لساني تاریخ کې ډېری
ځېړ او ځېړ ژبې هغه دي چې هغه لوی
فولکلور د ادبیات ولري.

په یوناني ژبه کې چې د فولکلور
کوم ځای پر موندو د هغه په یوه زمانه
کې، اساطیر په نامه د متروک کیدو خوا ته

وړل شوي او ان هغه یوازې څرګند دي
چې موږ یې د اولیو انسانانو د اجتماعي
دوا بڼو د پېژندنې له پاره استعمال کولای

شو.

د (هومیریک) عصر اناد سره له دې
چې د څراغاتو په بشپړ ډول یو ځای یې

خوږ دي خو موږ سره له دې هم کولای شو
چې د پاتې حقې پکې کشف کړو او له هغو

حقایقو هغه د اجتماعي تکامل
لوی دموډات ځان ته معلوم کړای
شو.

د یخو اېو انسانانو په
ادبیاتو کې یو شمېر کیسې شته چې
په شاهي ډول یې یو د بله سره وړلې

دي او سپنه پر سپنه د پاتې پاتې دي
خو د لیکو، څېړنې ته اړوند دي.
د شاهي کیسو اکثر د

الهی په جامه کې له مېریدو هغه
ځان ساتلي دي چې د هومیر
د اساطیرو هډونه ډول دي.

ډېری په قدیمې ادبیاتو
کې وینېک ادبیات دي او قدیم
فولکلور د تمثیل کوي او هغه

کیسې چې معرفي یې (امان) او
(سپا پادشاه) دي د انساني اتوا او
قدیم ترین کلتور معرفي کوي.

موږ د بشر په فولکلور پکې
ادب کې په ډېر ځای په پاتې پاتې پاتې او
او پېر یا انادو کیسې لیدلای شو چې

د هر ځای هغې د سمبولیکو شرایطو
په تحت کې انکشاف را کړې دي.

د مثال په ډول په هغه ځای کې

چې د سمبولیکو شرایطو واقع دي
نو د دوی د شاپېر یو د کیسو

قهرمانان دسمندو او پر هېو سياده
وي چي دغښم په حال کي دسمند
د شاه ووطنو غرقوي او دڅوېس

په حال کي ددغو نو ټاپوگانو
او دمر دښو هننگلو او څه په
جاسته وادرونو پکلي پغلاني

په مينه او مېټ ددوي پر وطنو
په لوانه راوي.

دمداس د غرو او بگو په

شرايط کي دداستان قهرمانان
له سمندري شرايطو څخه پيل پيل
اشکال لري.

دا دشا پور يانو داسنانو په
داساني تخيل غرافطوي چي له
قديم څخه تر اوسه داپا ل
شويدي.

دغني تخيلات دزي وي
دا دپياوړداسي هن يوه پکلي

مطيه ده او د بشري فولکلور
لومړني اثار هم له مدغني منځ
څخه راپيل کيږي او دترقي

داستان لېکنې تکامل هم له دغني
لاري په عمل راغلي دي. هرنگه
چي په هومرک داسنانو کي

دقديم يونان ادب باب النوع دخپلو
مظاهرو سره توصيف کيږي دي
اودچه چي پري داساني له پاره د

مقدساتو له جملې څخه شميرل
کيدل او لمانځنه په يې کېدله او
دا لمانځنه او تقدس څه عامل و

چي دغه قديم ادبي اثار يې له
مير بدو څخه ساتلي و.

په دې داستانونو کي هر مير
دخپل ولس دقهرمانانو شهادتونه

او شهادتونه ستايلو او دخپل وطن په
ساتن کي يې دوطن دخلکو پاک او سپينځلي
ادمانونه په فوق العاده هنرمندي تمثيل

کي پدي اود او چه ده چي دتوموډي شاعر
د ستانونه دپهترين حماسوي جمله کي
شميرل شويدي. ايليا د او ادېسه دوه

منظوم حکايتونه دي چي د (تراچان)
د جگړو داسنانو په پکلي بيانېږي.

ايليا د پر ۲۴ پرغو مشتمل دي او

ملا دغه په ترمضي لسمه پيړي پوي چي
د تراچان جگړه پکلي پېښه شويده ده.
لري. په داستان کي دجگړي وروستي

له غلو پېټ دوه دخپلو ټولو قهرمانانو
سره توصيف شويدي.

په ايليا د کرد (اگامنون) پاچا

او (ايول) پهلوان قهرماني ددغاري دډار
محاسره او د يوناني اشکرو غلبه اود
نېغول شوي شهزاده کي پوري راوستل

دداستان اېټکي دي.

اودېسي چي هم پر ۲۴ پرغو مشتمل
داستان دد ايليا دداستان وروستي برخه

تکميلوي او شروع يې اسي ده چي کله په
جگړه کي (ايول) پهلوان وژل کيږي
ددهغه وروسته (اوديس) او (اچا کس)

پهلوانان ترمنځ جگړه پېښيږي خو
(اوديس) له لېکرو څخه جلا کيږي او پر
په لارحان يونان تېر سوي. هرنگه چي ددي

ددرباب پر لاره يې نوکښي يې محاسبه
اوله دغه ځايه نو دچاپېرو او غرايو سره
مخاصم کيږي.

(اوديس) دده يو ويشت کا له
سره گروانه کړي د (سيکلون) پانو ددريايي

د بيان چي دسترگه يې دداوده جگړه
کړي. د سمندرونو له پاچا اسکو سره

دغري دهر او اژدها او څه
هان خلاصوي غوږه چي پر د حوت
لاريږي او کوي او کور ته راوسيږي

ده لېټ کي پدي چي کي مياشي پل
ميره کي ژور ژور او په يې خو کله
چي کور ته راځي ويښي چي حقه لادده

پر نامه ناسته ده او خو شعله
کيږي.

دا ديره داسنانو له دايي چي پر

قديم داسنانو له دې چي تران پوي
پاته دي.

د (ترياي) کيسه چي د ايليا د

موضوع ده او په حقيقت کي د ټولو
دغو داسنانو شمري (ستون
فقرات) چي دي.

هرنگه چي د بشري فولکلور
يوه قديمه نه ده او دلته يې په
د پراختيا سره لټور او وړ.

کيسه داسي ده چي:

د (ايراي) د پاچا زوي
(ياديس) د يونان يوه پکلي

شهزاد کي دتېنولو، داسپهزاد کي
د (اېوا) لور د (پلو کس) او
(کاسټر) خور او د (مټولاس) مياينه

دغه مهال يې پاچا (اگامنون)
ددي پښي څخه خبر شو تر په پکلي

يې دجگړي تر پياوړتياو راپور او د
قراي پاچاه يې دجگړي اعلان
وکړ او دخپلو شېتانو پهلوانانو

(ايول) او (اوديس) سره دجگړي
دکړنه حاضر شو.

دقراي پاچاهم دخپلو لمانځو
(هکتور) او (ياديس) سره دجگړي

ته و غل

چگونه دوز او تشریفاتوسره شروع شوه.

دغه مهال چی چکړه توده دوايه وه د پاچا اگامنون او اچول پهلوان ترمنځ خوايېدې پېښه شوه او اچول پردی خوايېدی شوچر پاچاده ته په پک نظر کولی دی

د چکړی غمه د اچول په وتلو د ترای لشکری واده واد پر مای کډی هوداچول زوی منکری (پانړوکل) د ترای د پاچا زوی هکتور وواژه او اچول ته غېر ورځی او چکړی ته داخل شو، ده په اوله طریبه (هکتور) وواژه او پهای بلارته ودرستیم کړ، د هکتور تروژ او ورسته د ترای لشکری هارته اخیوت او چا دی کلابند کړ.

دونا پانړی هر څه انتظار وروست د هار پر خلاصېدو پر مای اخیوت او وروسته یی بوچل وکړ او د لرگو او آس ای جوړ کړ و دغه په ای لخوا او په دغه لویه چارته داخل شوه دوی چی هار ته ورغلل نو د آس له کپک ی

دا ووتل او د چار خلک یی ټوله ترتیغ وکشن او د یونان شهر ادگی یی پر لور او سوله او دغه چا چی د قس بد کار کړی و

ټوله په غپله سزا ورسیدل.

په دستان کی خرا غا تم پرځی چی د قس یونان د عقیدې

جړو خوراچ پرده پر خه لری مثلا دای چی ټوله خدایان دا لمب له قس غمه را کښته شوی وه او د یونان له پهلوانانو سره یی د ترای د خلکو پر خد مرسته کوله.

اچول پهلوان ته موری اسی او یو کړ ایل ور کړی و چی بدن یی قرايه داو سپنی شوی و یواځی د پښی پچاکی یی اخیوت او کډی په چکړه کی په د خرو لای غشی دده د پښی پر دغه پر خه ورو پټ له غمه غمه می شو.

دا دیپا تو او دغو لکلور غیبه ونگو یو هاو ددغو تار پښی داسا او له غیبه یی غمه داسی نتیجه ایستلی ده چی دا داستانونه په هغو زما او پوری اده لری چ

د ترای پور د اویا خوا ته ورشوه کپدی او د هغو سمو له پورس اقبو اقبو سره یی چکړی کولی.

د دغو داستانونو حکایات اینه قدیم وه او په ولس کی په شفای ډول وېل کیده غو د مېلاد غمه په اینه تر غم یی پیسری کی غسو میسر غمه غم تنظیم کولی.

ادب او عدل

هر ښکته چی په لوی کشر د ښکته رنگوا راو تنوع لیدل کیږی او د پهلوی پلوشیا او او پښور ترمنځ تضادونه او تناقضونه شته او هر کده د غم د غو تروحاتو د بیان او توضیح لپاره له غم د غمه کار اخیستل کیږی او پیاوخته د غم د دی چی ادب ته یی هم پښور د غم بللی ده او ادب په دوه ډوله بللی شو او پر مشتملی ادب او پیرته پاته او مبتذل ادب.

دغه ادب چی په پلوه کښی چوری دیلی او آدو گانې د ښکته پور مشتملی ادب بلل کیږلای شی او چی د پور د ممتاز اقلیت د پهلوی ژباړونکی وی او پیاوخته بللی او پیرته پاته ادب یی بللی شو دغه ژبه چی په غم کشر لومړی ډول ادب

تر پټ لالې نیول شوی او پکښی د لومړی ډول ادب په مرسته د پهلوی هر گنده شوی وی په دغه ژبه کښی

د غم د ډول ادب په واسطه د طراوت او جلا پټ احساسی او ادب میثان یی په ادبی ناستو کشر ستاينه کوی او کومه

ژبه چی په غم کښی دوهم ډول ادب ډول او بولی وی دغه ژبه د غم دوهم ډول ادب دا خدای په دغه او د اړو غی اخته کیږی او له رسیدلی نظره لوی یی ۰۰۱۰۰۰

د لویانو خپری

که مېرمن یی حقیقت دوايه او شیطان ته خجال شوی کړی.

د شکسې پر

پر شپا مته سر یی غمه غو کدی په غم یی کښی چی دا غم تراش های وی پته غو له کښی (پراخام)

د زړې چيري د معنوي کلتور يو ټابلو

انتي پراخه او پرله پيچلي بشري ټولنه هم د مادي وسا ټولو پيښت له نقطه نظره	منتقد او په سلسله کي هغه انسان چي د زړې په تير بهرني لرگي مائول او ټوله کلتوراني	صرفاً د وحشت او پيري او قلمي مينې او محبت هغه ان الهام اخستي د ژمانو په تيريد او سره په لمانځنه او عيوديت بدل
د هم د معنوي خصوصياتو د تکامل له چټکۍ له بهرنيو او لويو لويو بشري ټولو هغه خاصا ټيټيز	د وحشي حيوانو او په ځيکار کولو سره د سپدي دغه ټول عقایدو ځواندان په بايد وويل شي	ځوانو په کړاد کړاد د دغه طبيعي دور متشددو ټولو (خپلارشر) لپاره مادي مظاهر پيدا شول چي ددي متعدد مادي
لري غوره ددي هم په مادي او معنوي لمانځا او سني ټولو لني او په وړان چا معي تر منځ نه شلیدو	چي د ليکنه صرفاً معلوماتي جزيه لري او د پيره نشرده او مختصر ددي الپته په دي پرځه کي مفصل علمي	مظاهروو لمانځنه هائته خاص کلتوري اصطلاح چي نوم لري چي (د لټولم) پا دي
انکي اديکي موجود دي او هم د دغه د نسيات له کپله دي چي مؤرخين او جامعه شناسان	تبعين له دي خوا د پيري کادي او له پلي خوا د پيري معاني تر ظرفيت د پايدي پر پيچي	د پوليټورم په کلتوري دوره کي د طبيعي ټولو مشرور د دغه مادي مظهر لمانځنه او عيوديت وپرساده او په عيون
(ټوله پيژندونکي) د حالیه ژمانې له تشخيص هغه د تير و دور پيژندونکي کوي او هم	د زړې چيري په کلتوري دوره کي چي په هر ان اصطلاح (پوليټيک) او عيني انسان د خپل	حال کي شاهرازه ده هغه رسم شوي آثار چي په اوله اروپا کي له متعددو مفادو هغه ولاسي ته داخل
د د افسر نسکو ژمانو په مکله هغه ټاکنه پيښ پيښي کولای شي له ممدغه ځايه د تار	انکري او د ماضي وروسته پاته والي له کپله له ټولو مشرور طبيعي ټولو هغه پيريدي چي وده له هر	دي د مور دغه اديا ټيټو دي چي د سمونو کي د (پوليټيک) انسان خاصي حال چي معتقدات او جنسوا په واضح ټول رسم
په پوهني او سو سيولو جيکي (جامعه شناسي) معرفت ضرورت پيښي واضح کيږي	د ساوه او د ټولو هغو طبيعي قدونو سره لري د ميتي او محبت اديکي دولو دلي چي غير رسا لي لي	دوي دي ددي د سمونو په جمله کي تر ټولو مهم دغه حيواناتو تصويرونه دي چي پشوالی انسان هغه ته د احترام او
د دي دور ټيټو غېرو په نظر کي پيولوسر دي و رارده پيښو لي پسر د لاهه تبادليخ يو	وظیفه وه همدغه منافق د جلب او د خرابو د دفع احساس انساني ذهن د ټولو طبيعي قدونو و احترام	عیوديت په صفت قابل و مدغه د لپه عيني او د پاي ملکي مخصوصاً فرانسې او اسپانيه کي د زړې
په د لاهه دور او وینو چي د معنوي	له لامل واده دغه احترام چي	د پيري د کلتوري دورې د ټيټو بقايا

موجوده دي انچه ته رسوي چي د
هغه وخت اساناوومې دېته ولو
سره علاقه درلوده او په دې
معتقدو چي مري به تېر کي پرته
خپله د دې ژوند شروع کون او
له همدې کبله به يې د ژوندانه
دامراد هيني ضروري و سايل
دمې ي سره يوځاي چيول نومې ي
په خپل ټبر کي له هغه هغه کار

واخلي.

همدغه راز د هغو آثارو هغه
چي په اروپا - فلسطين کرېما او
مرکزي آسيا کي کشف شوي
دا حقيقت واطح کي ي چي پخواني
اندر تال انسان د خپل نوم و د ټبر

په حفاظت کي وېر کړې کاري
او هغه دې درلوده چي مري به
ټبر گر خپل ژوند پير ته شروع
کوي او له همدې کبله به يې د ټبر
سره يوځاي تېر و پوي او اوږد
به يې پرې لاره هوي ي دې ترتيب

مري د حشي حيواناتو او پخني
له ضرره په امان وساتي.

د (پلو لټيک) د وړي په

معدوي کلتور کي تر ټولو داچېسې
خپره لار لار ده چي قدیم انسان هيني
مده يې د سته چي چي شونې درلودل
چي له دې چي چي هغه ي د پلوغ
د مرحاي د شروع جشن چي په دغه
وړي دي - هغه وخت چي به ملک

دهواني و مرحاي ته ورسېدي
نو به د کورني د شرانو له خوا
دده د اخلاقو اعتراف دېلو کيږي
په غرض بايد اوه کوچني شروع

شواړد دي لپاره چي ملک دهواني
شېواني او احساساتي مرحله
دېد اخلاقي و مرداب ته ور ټول

له دې او په تر څنگه د لاس او پي
غرگو تي هيني پري کي او يا به يې
په هينو لور و مستور ناروغيو

اخځه کي خو په دې ترتيب د درد
او تلخ په عذاب اخځه شي او د
شېواني سرکبه قو او له غاښي

هغه په امن کي پاتې شي د اعراض
چي د مده يې مشر له خوا په علمي کيدل
هاتنه غاښ مده يې د اخلاقي ارزښت

درلود د مده يې مشر چي د جادوگري
طبايعت او مده يې قوا لپخوا او اصوات
د تخليخ و ظيفه يې په شاهه درلوده

(شامن) تر مېدي - (د اډول کسان
اوس هم په افريقايي عقب مالداد او
هنگاي اقوام کي مو چو د
دي).

د دې چي پري باستاناي انسانان
و دي له پاره چي د حيواناتو د چکار

په مورد کي د قومي او قبيلوي
چنگړ د مخ ټپوي و کړي د چکار
توانين چي مده يې پخه ي درلوده

په خپل وحشي او بدوي شکل و خځ
او علمي کول - هر څه چي ددوي
گلدانه خد اکثرد - پخواني له چکار

هغه تامينې له او په دغه چکار کي
د موفقيت غرض به يې د لټيک شکوم
په ډول د شکري پر مخ او يا

د کوم معاري پر اړال د مطلوبه
حيوان تصوير رسم کاوه او دغشي
په وسيله به د دې تصوير هر واره
وختي، کله چي به غش د تصوير

سره اسايست و کړ او د اوه په چکار کي
د موفقيت لپام پال کيدی.

داوه د دې چي پري (پلو لټيک)
د کلتوري دود د معنوي کلتور يوه
ټاټوبه چي دغه ډول کلتور د هره څه
مادي شرايطو معقول او هر څه يې کليو

او تکامل و موندل او په اوسني اساني
چي داسي کي دغه کلتور پکا يا تر کومې
اندازي وړي لاند کيږي او د اوه يوه بله

پراخه او هغه چا په تحليل وخته خوازي
چي که ژر اند او فرصت يې به يې بل وخت
سره اچکار.

مشری اصطلاح

رومانس

دا يوه فرانسوي کلامه ده چي د
يوه کوچني سندد پر پس باندې د لالت
کوي دغه اصطلاح په لويو ادبياتو
ادبياتو کي د لير پکړ اخمار يوه کوچني
پاڼه کي پند يا پارچي ته هم ويل کيږي.
چي موضوع يې مېته ده چي د شاعر د خاطر
دا پسا طپوه تير پند او کي غېبه په شاهراڼه
اندر ترسيموي.

پوليټيکيک: دا يوه پند او کلامه ده چي
د ادب پوهني په يوه څانگه باندې د لالت

کوي چي د ادب د تير وړي او د مشري ادب په
باب غيږ و لکي وي. همدارنگه دغه کلامه
د شاعر يا د وېدليکني په خاصي څرځ
باندې هم د لالت کوي او کله کله هغه
د شاعر يا ادب د سبک په معني هم استعمال
کيږي. د لرغوان يونان لاس ته ويليکني
د سطور د پوليټيکيک په نامه يوا تراري په
کوم کښي چي د ادب په باب اصولي قواعد
لودي او کله بيا ن شري دي دغه کلامه
که موږ تحت الفظي ترجمه کړو او وروست
تري لاس ته راځي.

پښتو کوو انګې «نصرت»

د طبیعت بنسټګلا

دېش کتا بونه دای کلاچې	هګان چې اولهې، غونډې پرله اولهې	ای اخلې. «دوسګن دای»
خدای تعالی (ج) دنیا پیدا او په	وینو او وختی چې په یوې سر او پایه	د مو چردا نو لیدنه او
شپږمه ورځ پکېل شوه او ورته	دېت کښې مېر کوه او د لوړو غرو په لښو	پوهېدنه او کادې چې فقط اوی
وېش کښل چې د پرېکلی نه ده	اوه تېر په پورته او آښتو کښې د طبیعت	خلک ته په پسر رسیدو سره پرې
د شپاړه چې لومړۍ نه چې د خدای	ساده پکلا ته نظر اچوو، او باهغه وخت	موسی، موز هم د دوسګن په شان
تعالی (ج) په نظر کښې چې پیدا	چې داود غور ورویکې غره په لمن کښې	سارګو لرو.
کوړدیکې او دې پکلا و. او هغه	ولا، او پسر په لاندې لې داود لمې او پتو	اویکن افسوس چې موږ با شپاو
کسان چې په دې لارې کښې ژوند	په همدې ډول وختو کښې د طبیعت د ظلمت	سفر کوو د طبیعت له پېر هېر، د پایا
کوی هغه چې له پکلا هغه پېر غېر	او پر احساس، او د لومړي دوح له همدې	هغه یوه لطیف او لږه د دواړو
او لدې نه تر موسی.	محیط هغه و تلې د خیال په فضا کښې داسې	منظر هم نه وینو، او هغه د لومړي
دما په عقیده د طبیعت په پکلا	پورته کې چې په هغه پوهېږي.	پر خلاف په یوه نظر ټول شپان ویني
منظر و کښې فکر او توجې د ژوند	دغه غېر، پر هغې ده د شپاړه چې	او د دې نه وروسته په دواړو د خلکو
له چول او هغه دې او هر هوک	د طبیعت لوی او جلال د لومړي تر صفت او	د پاره پلاری.
چې په دې همه کښې خلقات وکړي	د دې لور ورو. لږکې نه دده چې د خپل	«امر سن» دای او «د هوک» چې
د پکلا غېر یوه منبج یې له نظره	واک په لاندې نه له پکلا هغه پېر، من،	د پسر تر سفر کې لری او هر د دقیقه
لیری کې دې. (د مر تون) په خپله	او په هغه منظر کښې لمر کول چې د لومړي	لری نه کورې او یې، لوی شپان ویني
یوه د ساله کښې چې دده تر ټولو	تر پام او تصور لور دې سفر کې، یې کړ و.	لری دغه په نظر کښې پورته د تون
ا ترو او او او دواړه د داسې	طبیعت پکلی دې لږکې خلک ته	دې چې د دې لری پر دې لوی کښې
دای.	پوهېږي سفر کې لری غونه په وینو، کورې	او هېڅ شې لری تر یوې اعظمی زیات
«په طبیعت کښې دای» منظرې	اچکې نه ویني ویني خو د کابینا ټول له	پر یوه حال باندې نه پاته کښې
شته چې قلم او له ستا پښې هغه عاجز	د دواړو هغه غېر بدلای لاسی.	باقو نه و کښو نه پهره ورځ او
دې، هکله چې هغه قلم لطف په	داسې خلک لکه خیالی جسمونه په	هر کښې لوی خلک مومو، دای هم
هېڅ مبارک سره پېر کیده لای لاسی	دې نه کې کښې سر ګر دانه، او	ګډې په کې خپله پته لیدنه او کلان
کله چې د سینه پر غاړه ولاړ او	د طبیعت دې پر اچ غولې کښې له ټولو	هم هر دقیقه خوشحاله پناه موسی
د غوړ د مزمی اورو، او هغه سپین	پور او پکلا، ظاهرو هغه لذت او خواښ	آسمان هم چې د هکلی پنداره ده

داغده با این دی چی زما دایدی ژونه
 له دغتر هغه پیلان شوی او د انسان
 ژوند له غم انگیزو یا دوسره یوهای
 دختی دی چی گمان نه کوی چی د
 طبیعت چکلا په بن، بن، دخت او
 مپا بان پوری تی اړوی. چارونه
 هم په خپل واک له ظرافت او چکلا
 هغه برخه لری. «دود و دوت» سره
 له دی چی د طبیعت ژده و د وینکی
 دین ژغورده سپار پروخت د خپل چار
 په ستاينه کفر داسی وای او
 اړته له لویو کفر نه بله هیڅ
 چکلی منظره نه هغه چی د رسپار
 برام رختو دغه د آسمان په وړیا
 کتبی دغیر اوی په شان اوسو چی
 پر خپل های کراره پیده او د
 سپار لیری تی اړتندی مچوی.
 لودی مایی گایساری او لود
 مایونه تی له غرو سره برابر
 کوی. د سپار په وړیا کتبی چی د
 چکلی چکازی ته په وایی چی دغه
 لودی پناوی د آسمان له ستورو
 سره یوهای په اتدیح سره په
 اوقیانوس کتبی را پیاوړی. د آسمان
 او بیاد کوی په دغه چار کتبی ژده
 خو پور انکی آراسی کرادی
 حکم فرما او د لوه خلک تی دناز
 پر - تر آراسی پراخه وژوند خو غا
 لودی. پادی آراسی و کرادی
 کتبی په ژر و د لوه پتدی چی دغه
 وژونه د غرو په لمنو د کادرو
 پر غاړه و پیا پانو کتبی نه شو
 موندلای چی پروخته کتبی چی
 د آسمان پشه اختیج له لودی

چکاره دوی، او خپل ژور و د پنهان
 د دیو از پر هو کو غوروی
 دایمده بیده ژغور او ورو ورو د
 سپار او خواغه خوبه سدر، د پش
 او حرکت ته ای واداره کوی په
 کو غور کتبی تکه او را تکه شروع
 شوی، او خلک د ژوند خو غاله سره
 شروع کوی.
 دغه خبره سره او پرهای د
 لیکن «کرای» یوه بله خبره کوی
 «ژوند د چار په غلو وده پوا او
 او د ژوند د غو غا په منیع کتبی انسان
 ستری کوی چی ددی ستر پاد
 په کتبی کتبی د پاد چایو کتبی
 د کتبی لودی د کتبی د کتبی دغه
 پورته دوی آسمان دونه خلک
 چی دغه د لودی د خاطر له خاطر
 هغه خلک او د آراسی سره
 کتبی
 (دوسکن) په اوهای کتبی
 گلان ستا پرا داسی وای او
 «دوی چکلی او د پها گلونه
 د خلکو د پها د غرو چی مایه ده چی
 د خلکو تی له چکلا هغه لذت مومر،
 و د کتبی د گلانو، لیدی په موس
 داسی، د پها او پاک لوه خلک
 د غو په پهاو کوی د خپل غان د خلغو
 او خاطر نمونه وینی، دغیر او
 نشاط خلک د خپل مجلس د چکلا
 د پاد آراسی گلان په پند کوی د راستلی
 په او تکه او کوچی لودی کوی
 اچوی
 کتبی، لی چکلی دغیر تی
 برلی په وده کوی له سر او صورت

په گلانو پالیدی چکلی، په دی ساده او
 مختصر و گینو سره خپله خدای (ج)
 و د کتبی چکلا په دوه کوی.
 خا هران هم گل دالها م منیع پوی
 او د چکلا په ستاينه کتبی ژده و د وینکی
 لسی وایی او کتبی د کتبی په دتکه
 گلونه یوهای سره و تپل سره لکه
 قوس و ازج (سره و د غو) په دود ویدو
 پها و د کتبی سره د کتبی او ازش و د کوی.
 طبیعت انسان ته لستو او د پهاو
 په هر موسم کتبی په مختصر و گلانو سره
 پروخت عمومی چی د کتبی په پها و پهاو
 لودی او کتبی د چکلا د موسی کتبی د گل
 دوی په لیدی سره پراختی کتبی دغیر
 د موسی کتبی چی لودی د وادری په
 لودی کتبی د موسی د پها م طبیعت د گلانو
 له پروخت هغه د ریخ له کوی. دغیر
 په یو کوچه و کتبی د کتبی د کتبی د گلان دغه
 کتبی هو د کتبی د چکلا له مظاهر و او
 لیدی هغه پر برخه دغیر
 د لودی په دود و داسی ظرافت او
 چکلا لری، د پسرانی په دخت کتبی چی
 دین وایی هغه جامه را غواړی، د طبیعت
 چکلا تر لودی و فصلو د پها ته لودی، ته به و
 چی د دخت لاس لری د پدی او د خا او
 له خراپه غبه د مرد پادانه کتبی دغه
 سره هتلی وینی دغیر له پاد و او دغیر
 له ریخ هغه غپا هغه جامه له هغه له لیدی
 کوی. او د لودی گران خلعت له هغه
 سره لری د موسی چی د کتبی او
 په وادی و دی جو دغیر د پسرانی
 لودی تا د هوا لسی هتلی
 وینی.
 (او د پها)

پشتو کولو لکي (حالی)

د نطاقی دهنر د زده کړی اساسات

لاس ته راوړي مرسه و کو دده	نو که استعاره کوي.	ه ک، چر ایدل سړی ده
مضمون د مطالبه کېدو په باب	او مکلف دی چې د ده آرت به تقویه او	د عیدو د کولو تر منځ دده د عیت
نوسنه ورته کوو، چایی دده	نړیبه کی خاصه توجه وکړي. دغه موضوع	د دود دی سی د نطاقی آرت
اساساتو په نظر کی لږ لوسته	ددی دلیل نه سی کېدای چې اور خلک	لویه دی هانکه کی د استعداد
د نطاقی په هنر کی معلومات لاس	سره دغه هوک چې د ټولنه په اور و هانگو	تر ښه کول. نو دی او پوړی
ته راوړي.	کو و ظیفه سر ته ر سوي دغه آرت د تقویه	او علم او د پوهنې او معلوماتو
د دې دهنر دهنر او د اسلام د	کېدو سره د لاله پېدا نه کی او نه د ده هانکه	په لږ پوړی خاصه ده لری. او
پاک دین ستر پېشو حضرت محمد	کی د هانکه دغه اوقات هر گنده کی بلکه	دغه کسان تر زیاتې اندازی
(س) فرمایي:	په طبعی ډول دا ایدل پوی چې خاصه توجه	پوړی دده لکي هانکه سره د هانکه
د دې لکي فصاحت د سړی جمال	داري او د نطاقی دهنر په برخه کی په	او د لاله د پېدا کی، خو نور
او چا پست دی د ده دغه له معنی وکی	شېبه انداز خاصه توجه و لری. دغه دغه	کسان په دغه برخه کی کومه
جملې لری د جهان فلسفه نفی ده.	وختو او کړ چې د نطاقی دهنر په معصر	په دغه لری
او په هر انداز چې دغه په باب	کو آمو اعداد سره چې د سړی	دغه د نطاقی دهنر په برخه کی
عمیمه مطالبه و کو په دغه انداز	په لوی منطقه او د نطاقی دهنر په باب	او د دغه دهنر د کړه والی دغه
هانی مفاهیم لاس ته راوړي. په	کی هود او لید او د توجه په برخه کی	د نطاقی دهنر د کړه والی دغه
حقیقت کی خبری کول دهنر پست	هانکه دهنر کی	په دغه دهنر کی
هر گنده وی دی او د سړی حقیقی	د نطاقی دهنر په برخه کی	ه ک د نطاقی دهنر په برخه کی
ارز څه په څه ډول دهنر	دغه دهنر په برخه کی	لری په هر سړی او هر هانکه کی
هر گنده وی، دی خوا د کلام	کېدی او دغه دهنر په برخه کی	په دغه دهنر کی
فصاحت او د نطاقی دهنر د زده کړی	نوسنه دهنر په برخه کی	په دغه دهنر کی
او دهنر دهنر دهنر دهنر	په دغه دهنر کی	په دغه دهنر کی
جملې دهنر په دهنر کی	په دغه دهنر کی	په دغه دهنر کی
سړی عالم وی په دهنر کی	په دغه دهنر کی	په دغه دهنر کی
هانی توانای او دهنر لری لک	په دغه دهنر کی	په دغه دهنر کی
د نطاقی دهنر او دهنر دهنر	په دغه دهنر کی	په دغه دهنر کی

فصاحت په ده کې له لیدل کېږي او
هکله ده ټول هغه معلومات او علمیت
چې لري یې د استفادې وړ نه دی.

و د دود د مینې سړی په اوږد و
ای پوره برخه ته اړی هکله
دغه دود د مینې علمیت او لایې

فصاحت هم او ملارم دی هغه
های دی چې د رسنۍ په دی، دی
مکلف کېږي چې د خبرو مستکار

او د خبرو معامله به هکله
کړي ټول نه چې موږ د هغه
د طاقې او د دود کولو

دا دود د پادام باد کړي
په خپل ځان کړنې ته هکله
دغه دود به د دود هکله

په یو طبقې څه کولو او په لري
په یو بله دی چې کومه اختصاصی
هکله په نظر کې راوستو دغه دود

په ټولو پورې اړه لري او په دی
اساس هر هکله چې په اولته کې
په یوه فعالیت برخه وي د جوړی

کولو او د دود له اړتیا احتیاج
لري.

د افکارو احساساتو او علمی موادو

ما وړېکاري کولو او هر کیدو او
د پادام دی لار موجودی دی
په د لیکلو قدرت او پله

هم د نطق او افادې قوه د لیکلو
قدرت وړی. هم باندی ولاړ
دی چې د دود او عصبي نا آداسی

په دی برخه کې د مداخله نه سی
کولای، د دود د کولو په دود
روح د دود کولو په هکله کې
چې د دود مدارک یې پیل کېږي

قرارد لري او خپل مطالب د کاغذ په مخ
پاندي لیکي پر هکس د نطق قوه سر پرته
په هکله د خبره باندي به ویلو، احساساتو به

کنترول د آواز د توان تر پیې، د نطق
په وخت کې د مخصوصو حرکاتو دود
ده د دود طرز او د هغه په شان نور غورښتونه

احتیاج لري دغه خصوصیات په خپل دود
کې لپارې مطالب ته ضرر رسای چې
په دغه لپاره مقاله کې د دود یادولوهای

په دغه دود د دود کولای سو چې پوه
لیدو او مختصر معلومات دغو موضوعاتو
په پاره کړي په فصل په شرح کې

په یو ټول دود دود کولو ته
چې د دود دود وړېکاري ده د دود
د دود دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

او په دغه دود د دود د دود د دود
په د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

عصبي و سیاسي جبهه د لري د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

ویل کېږي دغه مطالب په هکله کې
په دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

مطالب په دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د کاغذ په مخ اسوان د دود لای او د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

علمی معلومات د تمرین هکله
وسایل سرچینې د کولو د نطق
هر په خپل ځان کې وړولو او

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

نطاق د دود په لارې او د دود د دود
کولو د دود په لارې او د دود د دود
په احتیاجات:

د دود د دود د دود د دود د دود
چې د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

نور د دود د دود د دود د دود د دود
کړي په دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود
د دود د دود د دود د دود د دود

EXISTENTIALISM

یا

د وجودي پوهو مذهب

النالی کرامت او خود ارادیت ته عقیده درلول

د اګزېسټانټلزم د اساسي اصولو مخینه بلل کېږي

(د وینې ۱۹۵۰)

د الی اړوندې چارې د وجودي پوهو مذهب په واک دنده شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول او د وینې شخړه کول

دده هر ښکېلو آزادي د شخصي
مسئوليت مسئول دده لومړۍ
په خطر او په مسئوليت دي يو

المرادي تعميم ساپي د يوه فرد
په سر او شت وړتيا کي او يا هغه
و د بېله سره وړه لېکن د بشر
په لور المراد د سر نوشت سره
په او کار نه لري.

د المراديت په وجه داده چې
انسان دخپل موجوديت سره شخصاً
معلق نيسي او کولای سي چې دخپل
جود په هر ښکېلو سره فقط دخپل

په انده خورا بطور او امکاناً
مطلبي علای غلزي هغه پوه سي.
د هغه هيله هغه چې انسان

کولای سي د دغو امکاناتو په
مستند او سره تصحيح وکړي
د خپل وجود حقيقت لاس ته راوړي

په یاد اچي هغه د لاس وړ کوي.
په پورې هغه فرد چې موجوديت
په هر صورت بايد د ژوند له مفهوم

دي او د طبيعت، عقل، او نور
په هر اړه سره گټه په اختيار کي وي
په هر صورت بايد د ژوند له مفهوم

مسئوليت په هر تعبير سره چې وي
چې په هر ښکېلو کي فرد بايد
په هر ښکېلو متابع ودرستی هغه پرته

لې بشریت بار په خپل اوږد باندې
په ل کي وي. و دې خودي ته رسيدل
په هر ښکېلو جوړو جوړه په مذهب

په رواني اسليت پو لي يوازي او
يوازي د تصحيحولو د نېولو او خطر
په لور د لاري ميسر کېږي، د انسان

د باره د لار چارو پر لېکې چې
د انتخاب په دورا هې کي واقع وي
د هغه د موجوديت هر ښکېلو دي

چې د خطر قبلیدو ته حاضر وي...
هميشه ژوند چې هغه د تېرمالي ژوند
هم بدل کېږي هغه انسان دې چې

لفظ د ژوند خپل پوه قربانيدو کي
سره کېږي.)

په ټولو تصحيحولو کي چې
انسان پي په دي دنيا کي نيسي
د هغه خطر او مسئوليت مضر دي

او هغه تصحيحولو چې د بصيرت او
کنترول هغه د باندې وي درد او
خفگان منځ ته راوړي.

د همدې دليل په پنا انسان
په پوره ترازېکې موقعيت کي قرار
نيسي او په پوره درد، خفگان کي

واقع دي. د همدې دليل په پنا سره
دوي چې د دوه سره خوا د معلومېږي
د هغه سره د ژوند مساويت پرغاړه

لري
د دوي ژبي شاعر (حافظ)
ويلي دي:

آسمان ما را مات نه توانست
کنيد
فره فال بنام من د پوه نه

د دده
په مجلس چول د اکرېسها شلوع
د فاسي او دود چولو په نظر تفکر

اما بد يوه معضې دماغ د حصول وي
بلکې بايد د پوه فرد د درولي
تملقا توپيا نو نکر وي د يوه سړي
فلسفه بايد د دده د مالي الضمير په سي

هغه هې چې دده ټوله ژبه کي د هغه په گرو
کي واقع دوي يعني فيلسوف بايد
پخپله هم په دغه فلسفه کي چې هر گنده وي

پي په خپله ذبح خلوي.
د وچر د پوه د مذهب پيروان د
معلوماتو يعني د د پاضي پراخه او نوډ

چې او نو سره چې معمولاً د کتا پوه په
وړتيا کي لېدل کېږي لې علاقه نلري
په عرض کي دوي علاقه لري چې د يواکي

معنوي جدايې ته تمېک کي. پنا پردي
د دغې فلسفې نتيجې هم هغه قانور دي چې
پرسې ي پاندي پي اېږدي. دوي احساس

کوي چې مهم شي هېادت د هغه تېر هغه
دي چې دانسان په انکېزو او دده په
احساساتو او توقعاتو کي پېدا کېږي.

له مثلاً پانور چې دده په لاس ته راځي
او د دې کي واقع کېږي دغه چول
طرز العمل پو پېکانه احتجاج دي د

معنوي تفلسف په مقابل کي په دي اصرار
چې د يوه متفکر هغه تعهدات د هغه
تمريف سره چې دي او د حقيقت په باب

هر گنده وي ارتباط ورکړي هغه عادتاً
د فلسفې ها گرو داسې فکر کوي چې دده
د طبيعت د پو لي نظر پانور په لاس راوړل

دي هغه عقلاً داسې تعامل کي چې
د تناقض هغه گو په پاتې سي. دي
د توقع لري چې په همدې ترتيب په پاي

کي د انسان طبيعت او عادت او طبيعت
تشرېح پر پاتې سي. لېکن د وچر د مذهب
پيروان احتجاج کوي چې د ژوند له مهم

سوا او ته د سپانتيکک معلوماتو او معضې
تفکر هغه په استفاده سره جواب وړ کوي.
«پاته په ٢٥ مخ»

د طبیعت افسون

طایفه مذکور و کچی بود و در کچه کله
 و در ل و در و ری و ری و ری و ری
 در آستان ای و در کوه و کچی و کچی
 و در ای و در و در و در و در و در

پہر اٹھایا دھسرا کی ۴۵ لسترن کا کل سہنگو کر
مجنون بیت پر ملا ہے سو وہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ
پہر اٹھاپل چھپل کی سوئی گہوار کی سوئی دہلہار
دھسرا لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ لہ

دوره اولی در این کتاب است و در هر دو دوره
در هر یک از این دو دوره که در هر یک از این دو دوره
و در هر یک از این دو دوره که در هر یک از این دو دوره
که در هر یک از این دو دوره که در هر یک از این دو دوره

پرخار لو به چس که ر که که حل بر
 سر و چاه چو دی شوی دارا سو بار اونه
 شوخ لبه چو شکوفای گریه انی لاس کبری
 با ای پانی اوردی بر مهنا و گل بانگو

لکھنؤ کی ایک اور عجیب سی جگہ ہے جس کا نام "پتلی لکھنؤ" ہے۔ یہاں پر ہر شے چمڑی سے بنائی گئی ہے۔ یہاں پر ہر شے چمڑی سے بنائی گئی ہے۔

کوه و دشت کجاست ایستاده بود کوه
دو دهنی هفتاد و سه کیلومتر دور
لاجر بود و در آنجا بود و در آنجا
شهر غالی بود و آنجا بود و در آنجا

درآمدی از انگی که سره همه باد بوده
و خاوردن از انگی که و پرده سو در خود
دشمنان شیعی که بود در ~~سور~~ سو
و شاه که در سو و شیعی بود بدیده

هر چه بود تو را که در دلم بود
 تو را که در دلم بود تو را که در دلم بود
 تو را که در دلم بود تو را که در دلم بود
 تو را که در دلم بود تو را که در دلم بود
 تو را که در دلم بود تو را که در دلم بود
 تو را که در دلم بود تو را که در دلم بود

دزلفوتار

ما به نزدیك من رفیق شکیل
 بهر قدر سرور زلف و بار
 در بهر غایتی با به باره ایسم
 در بهر بهیوی باغ حسن گل کا
 سوز عشق به ملاقات آشنایان می
 بر دایم که دیوار پر گلو خیل کا
 باز چنگ و زهر کرم به و سال کی
 بر طراف به ای هوک هر رنگت نفس کا
 در میان سم قرمز و دهبود گرو
 چو بی ایینه عاشق و فانی کا
 در ترسین جمال ای هر گم می
 در بهر بهیوی گل هر رنگت بلبل کا
 به موسم شباب تر پر بهر بهر
 بدال و می سوز هوا گل و گل کا

مرتب: هنر و ادب (فصاحت)

دشمنی و می

[illegible]

زمونز (ارت) هم تقویه بخواری

د کونډ حصار مجلې ۹ لومړۍ گڼه ۱۰ مه ۳۳۹۵ کال د دې د مېه تر ۱۰
په گڼه کې د لالاندې مقاله خپره سوېده چې موږ یې د مجلې د کال لېزې د
بادو او په پرځه کې راوړو. دا مقاله چې دمخرو لیکوال ډاکټر غلامیالی په
قلم د موضوع یې تر اوسه دم د توجه وړ ده.

دولت و معنی چو بود پراخه
ده اور زان تو سزا و دلائل گری
خوبه قدرستی به دستي حاضره معنی
ای داده چی ؟ (دانه) شکله دمید
گراو، اتوو، شخی واور
جیری هی چی السالار و ژوریک
برایی ضرورت به دوی ناهین
کپی دی.
(نیت) داوا-ودو به ژوندگی

چند مہینہ مرگھ اری جو موہر دزدوں
 ہفتہ دایر ماراج پہ جریٹ کی چیل
 زبان حیاتی مہانت لے، سہور کی
 دی او پہ در سندھ کی مواریث
 ہم ل غیہ ذرا قی رکھدہ شہ پاتہ
 روی نہ مقہ اجتماعی حوادث پی

لاسي پور لاس اپلر سود چپا تو مو
جو رتلا دھکي و شمر دي همه
معاش تو عوامل سو داريد
فعاليت دوران اير جورا معدود

کریه می دو گونه که چو در راه
لافتی گری به به به به به به به
صراحت سره و بیم چو (عجب در آفت)
لافتی سره به راه راه راه راه
سوی می به به به به به به به به
موت چو و غنا در یافتی هم که ل
سوی می به به به به به به به به

۴- کماله بوی خوا و اقتصادی تنظیم
بر اساس تمام سرفه های دولتی و
دولتی و غیر دولتی در کماله دولتی و
دولتی و غیر دولتی و غیر دولتی
چون دولتی و غیر دولتی و غیر دولتی
و غیر دولتی و غیر دولتی و غیر دولتی

۱- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۱
 ۲- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۲
 ۳- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۳
 ۴- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۴
 ۵- شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۵
 ۶- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۶
 ۷- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۷
 ۸- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۸
 ۹- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۰۹
 ۱۰- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۰
 ۱۱- شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۲
 ۱۲- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۳
 ۱۳- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۴
 ۱۴- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۵
 ۱۵- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۶
 ۱۶- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۷
 ۱۷- شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۱۹
 ۱۸- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۰
 ۱۹- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۱
 ۲۰- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۲
 ۲۱- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۳
 ۲۲- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۴
 ۲۳- شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۶
 ۲۴- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۷
 ۲۵- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۸
 ۲۶- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۱/۲۹
 ۲۷- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۳۰
 ۲۸- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۱/۳۱
 ۲۹- شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۲
 ۳۰- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۳
 ۳۱- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۴
 ۳۲- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۵
 ۳۳- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۶
 ۳۴- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۷
 ۳۵- شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۰۹
 ۳۶- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۰
 ۳۷- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۱
 ۳۸- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۲
 ۳۹- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۳
 ۴۰- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۴
 ۴۱- شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۶
 ۴۲- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۷
 ۴۳- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۸
 ۴۴- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۱۹
 ۴۵- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۰
 ۴۶- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۱
 ۴۷- شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۳
 ۴۸- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۴
 ۴۹- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۵
 ۵۰- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۶
 ۵۱- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۷
 ۵۲- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۸
 ۵۳- شنبه ۱۳۹۰/۰۲/۲۹
 ۵۴- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۳۰
 ۵۵- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۲/۳۱
 ۵۶- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۱
 ۵۷- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۲
 ۵۸- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۳
 ۵۹- شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۵
 ۶۰- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۶
 ۶۱- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۷
 ۶۲- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۸
 ۶۳- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۰۹
 ۶۴- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۰
 ۶۵- شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۲
 ۶۶- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۳
 ۶۷- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۴
 ۶۸- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۵
 ۶۹- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۶
 ۷۰- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۷
 ۷۱- شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۱۹
 ۷۲- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۰
 ۷۳- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۱
 ۷۴- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۲
 ۷۵- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۳
 ۷۶- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۴
 ۷۷- شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۶
 ۷۸- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۷
 ۷۹- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۸
 ۸۰- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۳/۲۹
 ۸۱- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۳۰
 ۸۲- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۳/۳۱
 ۸۳- شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۲
 ۸۴- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۳
 ۸۵- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۴
 ۸۶- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۵
 ۸۷- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۶
 ۸۸- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۷
 ۸۹- شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۰۹
 ۹۰- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۰
 ۹۱- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۱
 ۹۲- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۲
 ۹۳- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۳
 ۹۴- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۴
 ۹۵- شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۶
 ۹۶- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۷
 ۹۷- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۸
 ۹۸- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۱۹
 ۹۹- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۰
 ۱۰۰- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۱
 ۱۰۱- شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۳
 ۱۰۲- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۴
 ۱۰۳- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۵
 ۱۰۴- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۶
 ۱۰۵- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۷
 ۱۰۶- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۲۸
 ۱۰۷- شنبه ۱۳۹۰/۰۴/۳۰
 ۱۰۸- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۴/۳۱
 ۱۰۹- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۱
 ۱۱۰- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۲
 ۱۱۱- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۳
 ۱۱۲- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۴
 ۱۱۳- شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۶
 ۱۱۴- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۷
 ۱۱۵- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۸
 ۱۱۶- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۰۹
 ۱۱۷- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۰
 ۱۱۸- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۱
 ۱۱۹- شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۳
 ۱۲۰- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۴
 ۱۲۱- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۵
 ۱۲۲- سه شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۶
 ۱۲۳- چهارشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۷
 ۱۲۴- پنجشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۱۸
 ۱۲۵- شنبه ۱۳۹۰/۰۵/۲۰
 ۱۲۶- یکشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۲۱
 ۱۲۷- دوشنبه ۱۳۹۰/۰۵/۲۲
 ۱۲۸- سه ش

[illegible]

اوس جو ڏٺو ۽ ڄاڻيائين
تو نه به وڃو ڏکي پر اتفاقاً
پهچتائين ته اهو به وڃي ٿو نه

سر اعلیٰ سپاہی می دوا اس حیاتی
 درویشی کی کہ وہ سب کی
 خدمت میں (۲) وقت گزارا
 سر (۱) کا کافہ و سہ
 سر (۲) کی خدمت میں
 ذوق و تامل میں

ز کومی اندازي پوري
چريادي باب کي تصور کي
والته دڙتڙه اکناف زموري
... کيوانکو ژوند په ساحه کي

د یو لازم کار حیثیت لری او
او سر و اجرا کیده دا هغه
قوای خوددی کار اجرا او

تقویه به اوسنی مرحله کی دوه
هغه لری دوه ددی به له
یوی خوا به دولت پوره تمه به

ورته مسا عدوی اوله پای خوا به
اولس. له طایقاتی قیدو بسته هغه
چول استعداد پر اساس باندی به دی

کار کی کچول کړی به دی چول
کچوسه به یو خود را لرو کړای سو
چر لومړی به از لری ژوند کی له

کچه به که پنداری به چیره چټکی
سره دا ویا هی او تمه به هم
پیدا کړی.

لومړی داو لسی «ادب» به
سوالو او مالو کړ چالی دهری
منطقی اوهای خاکه مو لړه به

پیلو هرا مطوحه پکښی راغلی
دوه کچه مار کی که ددی مهم
نامیس خال و ساق لسی نو به دی

دور ستنی ترتیب به کار او وسره
دوسیم ی چی هغه داسی دی
اوس به کښه مار کړ چیر داسی

کسان سته چی شوقیا به غزلی وخت
او غشو وانی خوب ددوی ارمان
به غزل غزل دی او به کښه ماری

هوانان ددوی له غزلو هغه هتکه
چی چا لری نفسی به سنجید سوی
دی

هم دغه رنگه هغه اصلاحات
میخا به دی سره چی دمو به هی به
آلا تو کو لازم لیده کیچی او نه
دغو غزلو به چور و لو او و پلو

کی لاس و هل سوی دی چی لومړی
د (ادب) به انکشاف کی ترتیبول
تر هغه دغه به پر ضروری دی.

له دی تمه به کړده به لری چی به دی
سوی یو به چیر چی لری دده چر لومړی
شوقیان د لولنی های لری او نه

ددوی دد لولیدو دپاره د چهار لاس
ترتیب ټپول سوی دی. که سری
ددوی دپاره پوهای تمه به سی او

د انتظام دپاره کی لړه هغه و خورول
سی او دا اطمنشان پوره موجود
دی چی چاقای کښه ماری شوقیان

به به شوقیا به چول سره خپل «ادب»
به لړه وخت کی کرداسی اندازی ته
د دسوی چی پای به تی ساری به لری

پیدا کیچی و هم به انداره کوونکی
له لری به را هغه دور به و را ساری
چی به شیر به به کښه و لری کم وخت

چی لومړی د شوقیا به دپاره له دی
ټپله ساده تر بیات و ایزل سی او
بعضی به از لری به کښه و لری

کوونکوتو موقع و د کول کیچی
چی د شوقیا به د کښه و لری مستقیم
سی او هغه حالت چی به دی وسیله

پیدا کیچی هغه هم د صاف او او
باشوقیا به به چا و دپاره به کار
اچول کیچی او به به ترتیب سره

به لومړی «ادب» به ترتیب به سی او
تر ټپلی ژوند کښه و لری مخ به مو
به غور به لری به شاکت بدل سی.

دداسی تاسیسا تو نتایج به
د هر یو پر اجتماع اخلاق باندی هم
چیر اتر و چوای هک اوس چو هوی
سپیان او خند کچان روژی به هغه

و-ت به به به هنری استعداد درو لوللو
سودا لای به لری او دهم به همین حال کی
زیات معقول دده چی له یوی خوا دهری

دوهی تر ټول کیچی او دسپو هتکه به
به لری او به به لری خوا چی بیا هنری
موسسات پر مخ وړ خلاصیچی.

دغه چول متنا خل به یو لومړی
ژوند له به و چو چی بیا به هغه خلاص
کیچی او دپاره سری به غزل به دسپو

خوشه لری تا عینوی او به دسپو تمه به
به دیو هنری استعداد و و را و لری
به دی پای کی خو و لری به د کچی

خبر به موجود به دی خو د دی دپاره
چی به لری بیا انکشاف و کړم نو پرده
های باندی لوری خبر به سی کوم

او و لری د اقدار دایم
کښه چی شوقیان دا چول سی او
د کښه و لری های و د کښه و لری سی او

ارمان به به کوم چی به خپله د کښه ماری
هوانا به به کښه کی ماله هم د و لری او و لری
چی یو هو به پختو لندی دایم.

هنری اصطلاح:

پورتی ترتیب: دایم به لری سوی کلمه

دده به هنری ادب، یعنی لیکوالی کښی
د انسان د خاچی چو دت به به دهری
او د ستونو دهر لیکوالی بیا او تلسپو

له وای به شی.
کله کله دهر مایا او د و لری خصوصیاتو
بیا نه هم وای به شی به دی لری چی هغه

د اخلی (پورتی ترتیب) بولی د کوم به چو کات
کښی چو د پرتو ناز د کړ کړ او د شخصیت
کلیت او دده د و لری او د و لری جهان تصور
شوی وی.

خوانان او سینهما

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

هوای نفس تا نرات
 دیربسی از چشایی قلمون
 نداده جوانان از کج چشمان
 اخلاقی و مادی و پهلود و کثوی
 از اخلاقی کمزور و خواه
 دهوانا و دسوقراط به بره کور
 و یوه قوی مقیاس و ل
 ا و بی

۱۰ بوالی پولیس الملوہ بلکہ
 ۱۱ در دول الملوہ چی وی پرافکارو
 ۱۲ بادی آتیر ل ی، د بروہ
 ۱۳ ثمر پوری، (چند ہی، مار یخی
 ۱۴ ایچ، ہی علم شہد بہ خواران
 ۱۵ کوچہ اود ثرمبر پایہ نوہ ک
 ۱۶ خلکو سرہ د تماش او یا دم
 ۱۷ تماش لولہ بہ بر، کی
 ۱۸ بری چی تجمہیں عاصہ کی

خودناورده پولیسی هتقی او
جما اینده و به لیدلوسره به هوا دادو
او خصوصاً وهر کور کی دظلم او
هر دجمن دوجیه دازوادی کوری
او دیو دوسه صحنه ساز یو د لیدل و به
نتیجه کور حقی دژو تمانه برار اراخ
مهر نادی سی - چله و اقامت لاره
و ده کوی
ما - و هر ده لیدل و به چله و سر کور

۱- دای در چو عجز و سکن به گوهر
او را هم به خیل و گود و تو آبی دلمه
همه صحنی نشیندوی او ای جو
به دلاویزم کی ملکش چون غلام کوی
دستی گرفتارم گیری ، او یا
۲- دای من جان خلاصوی ، دای
دایس و - سی نعل و تهنوع
دای او سو

کند چي . کورچان اوليوي د
پوي شراعتا قلموا ته پيوې و د يې شو
کوراي صديق تر پيه پايي نوري نو
درو ورو وري هم قنوي پيوي خو کوم
چا لونه چي پي د صياله پردي خپله لوه
کړې دي لطيف کوي او دوي کار لپاره
صفا په چا پتو د لاس پوري کوي او په دي
چول په وروسته پاته پيوادو کي نوموړي
د پوښتي غوندي ايله کړه او تر چنگان

همین حرفه‌های او به مثقاله‌ای سرمایه
داری و دولت‌گری هم به حسابشان او هیچ‌ان
گویی. این، روح دنیوی و روانه بی‌دین و لیکو
دهر و اراد و ریش منته‌سینو دانا باشد
که همه چی چنانی او به‌ایسی فاسدونه
هر ایدان از ظاهر می‌استیاطی و فساد و ار
اد اخلاق و امرایان و ته‌سوی، همه
او باید و می‌چول فاسد و کاهری و من‌او
هم هر ایدان دی‌لکی ته‌متوجه کر ل‌سی

[illegible]

دنطاقی دهنر دزده گیری...

اشاره دارم دنطاقی دهنر دزده گیری
هنر دی. دله یوه پله نکتهد
پادولو وده ده اده ده اده ده

دآوازتون یو طبیعی کار دی او
دمنطق او تهرین په سوبه ویرلی
تهرین ادا کوی. هنر دآوازتون

د اعضاءو د کنترول پر هکس
پرو دجت او تهرینه په قبلی او په
دغه خپل طبیعی حالت پاتې کېږي

پس هغه کسان چی دآواز دتون
په غرابی مبتلا دی آواز یی گهرا
او دتهرینه په اده ده دهنر

په وخت کی کړاړ کړاړ غبري
و کی او دهنر و تهرینه په پوری دغه
مواز وصالی.

۱- دلاس، اوږده وده عود
سراو دندې حرکتونه هم هغه
عوامل دی چی دنطاقی په هنر کی

مؤثر وړل لري. او دغه عوامل
په حقیقت کی دکلور او چلو
مرستیا لان دی. او د یو نکی

مکلف دی چی دنطاقی په وخت
کی ددلو هغه استفاده وکی او
په هنر ها یو کی چی ایجاوی یی

دغه تطبیق کی لیکن په دغه عمل کی

افراط و موضوع نیست او دنطاق
اهمیت دهنر هغه و دی. او دهنر
په دی وخت کی دآواز دتهرینه ویکو

په علاقه کی هم هر گنده پری.
سر پوره پوری یی موده
حرکتونه چی دچلو او کلو سره

اطباء پیدا کی تر زیاتې
اندازی پوری بد اسی او په
اوږد ویکو پاندې تر زیاتې

اندازی او یی متفر تاثیر چندی
دلاس، وږو، وده او نندی
حرکتونه او دتهرینه په مشکل

دی. او دغه کار زیات وخت عوادی
او په دغه برخه کی لږ یی پراخی
د موضوع لامل غولونه اهنر

و دی او د یو نکی په حقیقت
کی دهنر و حرکتونه دنطاقی دتهرینه
تولو عواملو په شان محاسبیت نه

لري. دنطق ضمت، د اعضاءو دده
کنترول او د و پلو د موضوع
خراپوالی او دغه په شان نور

خیان که هغه دنطاقی د هنر
د عیبو د هغه هنر کی ایجاوی
دآواز ویکو یی علاقه کی منع

ته دآوای لیکن دیی موده پر

هایه او نامناسبه حرکتونه په شان په
تأثیر په اوږد ویکو پاندې نه کوی.
دایه پادولو یی چی دنطاقی دهنر دتهرینه

او غوږ او محبت لري. دهنر تطبیق او عملی
کول په زیات وخت عوادی
هکس و پراخی کسان لری چی
دلاس سره وده عود، نندی یی موده او نا
مناسبه حرکتونه دویو فکر دتهرینه په سوبه
سپه گزلی او په اوږد ویکو کی
مرح و عوج پیدا کوی

دهنر و پای ته رسول:

دهنر و پای ته رسول هم یو هانگری
دندې اولیات. معلومات او تجربی ته
احتیاج لری. دداده یو دتهرینه لره

هنر کول او پوری لوانی ته غبري کول
دافریق لری چی دداده یو غبري کولو نکی
په ابتدا کی د یو لړ مشکلاتو سره مخامخ

کېږي او دتهرینه یو چلو د پیاوړولو هغه
لږ نا آدانه کېږي. لیکن دهنر و پای ته کی
دده عود وول محاسبیت سره په مخامخ کېږي

هکس او دتهرینه په خپل مقابل کی ته
ویني او دده ویني چر دده وروسته یو غبرو
او دتهرینه کوم حالت ته رسولی دی.

دته دداده کوم تفاوت نه لری او هم
دآواز ویکو هر نکتهد، الی یی په اعضاءو
پاندې تأثیر نه کوی.

لیکن پر هکس هغه غبري چی

د وچون پدهو

دوچون پده مذهب دوی ا-اسی او
دوونو پراخلمونو ته متوجه اوی
تر ټولو مهم داچ، هر متفکر

مرد شوخ دی ددهو پر ټولو سره ر
ددهو غصه پوری پنجه لرمه کړی دی دانت
په اسالت پر پالی یی

اگر یستوا انشورم د نظری لاری غصه
د اترادی د لاری د (حقیقت) دوه ویدواو ده
شخص (حقیقت به قصه کړ داو ستار)
قرمخ فرق ته قال وی باسکال عقیده

لری چی په خپله حقیقت ددهو مره مهم لاری
کن د تقاضی طرز ددهو، بایلی پات اهمیت
لری

کر کپکاره او جاسور هم ددهو
دکته نا اودی او وایی چی ددهو
حاصلول بله داوولی طرز تقاضی ددهو

بپه د-او حث دی، ددهو د ایش او اوده
چر د متفکر شخصیت دقتاره کوی خطر
ناک دی، د ایش او پوهه ددهو سخت گتو

دی چی دمانا اشپور په اثور او ټټ
کر پر غصه واخلي

د لویانو خبری

خنداد (و ادا به سره د جنگه چیر
چند و ټټه ده

(پسک)

خواهی د لویانو پوه ها لکه ده،

(مادام دور دشتال)

هم تواطع را ولی او جهالت د کیر

۱- فرود د شاه

(پوهایی سینا)

دول سره د اودیدونکو په ذهن کی
نازه کیږی او غصه مطمح چی و
یوانکی یی په نظر کی لری په جالب

د دل مؤرث پید کوی
مقدوحات چو دمو، که دمری
ای ته دسوی اود پدوونکی په چر

میل او آدو سره د خپرو د پای یی
د سیدوسره د نیسی او علاقه پیکره
کوی اودا انتظار لری چی دویلو

غصه ټټه لاری ته ووی
ددهو غصه یی د چو وونکی
ددهو لوی پر ا-اس سره ددهو

کږی
که ددهو احضارات و لول
سر په چر ټټ یرک ټول د اودیدونکو

په ذهن کی چا اثر پیدی
په پای کی دطافه ددهو
اساسی نکات ولته داسی خلاصه

کود
۱- د بیانولو موضوع باید
چه تبدیل کور، ددهو مادی باید

مطابق د کچوب نامی ک
۲- ددهو موضوع اساسی او مهم
لکه - پای ته رسول ټول

د اچت ک
۳- ددهو و په و ح کړ باید
ددهو در سر و در چی یی

خنداد به سره پا دوی لری
۴- ددهو خبری په چیر آزادی
و ددهو مشات سره شروع کوی

۵- ددهو مطلوبه ادرین موده
مر کړنو غصه باید هان و اذغوری
۶- کوچنی و ټټ خپلی خبری په

مطابق ټول پای ته ووی

دوی لاری په حضور کی کیږی
چیری سستی دی او ویوانکی دیو
پراخلم سره چی په حقیقت کی لکه

د خپرو شروع کول د پراخ لاری
مشکلا تو سره ددهو غصه کیږی په دغه
ولخت کی و یوانکی دیو، میل به

شان دی چی ته پوهیږی په غصه ټول
په ددهو پاته ټول د کور د هېتن غصه
دخصت واخلی که ددهو ددهو پراخلم

دل کیږی ته هان، ددهو کی اود-
خپرو دپای ته رسیدو چلنی یی په
خیل ذهن کی ته وی چر ټټ کی

ددهو سخت دوی اروحه اوددهو شروع
ددهو د مادی موری غصه کیږی و
دخپرو دپای ته رسیدو لاری

پیدا کولای
پس دطافه ددهو اصر کوی
چی و یوانکی لکه هر لکه چی د خپرو،

د شروع کیږی ددهو ددهو احضارات لری
او لکه هر لکه چی د خپلو احصا و
د کثرتول ددهو مشق او تمرین

کوی په ددهو صورت ددهو
پای ته رسیدو ددهو ددهو ددهو
چلنی ترتیب اوددهو ددهو ددهو

دی چلنی خبری پای ته ووی سوی
ددهو ددهو لاری غصه چی خبری په
ددهو ټوکه پای ته ورسیدو ددهو

چر و یوانکی باید و بل سوی مطالب
یو حل ددهو په غصه ټول سره
بیان کی، ددهو روش غصه ددهو

اساسی مطالبه اخیستل کیږی
ددهو چر خبری په چا لای ټول
په لکه کوم مشکل غصه سر ته ورسیدو

بل داچی ددهو ددهو ددهو ددهو

پو غیری ها دی چول و ده
ولیکر

مار کوپولو د قوبلای خان
د چکار په پاره کښی چی دده لپاره
پاره په دده پو ی و ده داسی
شریح و د کیده

قوبلای ان په هر حال کښی
د سیمه پاره د پاشتم هغه دله وری
تر میاشته وری په یوه اوږده
سفر د پښ د محبوب ختیځ و خواته
تلی چو په ضمن کښی به تر چکار
هم کاوه

قوبلای خان د خپل چکار
لپاره د هغه وخت چو و سایل
د ولودل چی دغه هغه سربان

تاربان، پراگن او بالان و ده
په دوی به یی چکار کاوه که یی
هم د پراگن د بیه هه آسانه

کار او ونگه به هم وری به چو
د خمت غوی وړل و په چکار
کښی و ده یی کښی داغای

امپراطور خاقان به د دغه
چو اثار به و سوله هینی او د
چو اثار لکه هینی سره خان

گندری، چالان، پوه و خیر
کورن، کور و پښی او هینی او د
لوی چو اثار چکارول

و ختی چی به قوبلای خان
په چکار تم و د دود و د دود
سپه و ورو او کښی به رسیدی

لکه چی مار کوپولو دانی پوادی
د خیر شمیر به لږ و د دود
رسیدی په دی چکار کښی به
پوادی د اذان په هغه ورو دانی و ده

چو و ده قطار به دوان و ده او هر
چول حیوان چی په یه هغه و د تلی
پناه و د لسان لاره و د ده و ده او
فورآ په تاز پانو حمله پر کول و ده
حنما به وری یی

ماندی سپو و و چو به سرور و ده
اقاشی شوی و و او او د وول او ا کښ
په یی پر هڅه پر پښو او پاسپاره
و د سر و تمل

پراگن به تر په هینی و سر و و
کاچو کښی د وول چی په هینی و

په یی کوم لوی چکار چی د تاز پانو
او سپه پانو تر هینی و تلی و و و و
نوه یی پراگن د و و و و و و و و

د هغه و و و و و و و و و و و و
د هغه چکار چی هم د لږ و و و و و و
کله چی په یی هغه و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و
چکار په و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و

پو و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و
د و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و
کله چی به تر و و و و و و و و و و
او د و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و
شوی و و و و و و و و و و و و و و

د و و و و و و و و و و و و و و
د و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و

د پراگن او و و و و و و و و و و و و
شوی و و و و و و و و و و و و و و
د و و و و و و و و و و و و و و و و
بالا و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و

چو و و و و و و و و و و و و و و و و
په داسی چول چی و و و و و و و و و و
لږ و و و و و و و و و و و و و و و و

ا و و و و و و و و و و و و و و و و
کښی و و و و و و و و و و و و و و
خو و و و و و و و و و و و و و و و و

د و و و و و و و و و و و و و و و و
دیوان چار و و و و و و و و و و و و
د مار کوپولو و و و و و و و و و و و و

د و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

مار و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و
و و و و و و و و و و و و و و و و و

[illegible]

و د باندی لوی دود دی پله یو سر باندی
 د ژمربانو او هېښونودو حیواناتو
 مجسمې لیدل کېدې نوموړه په پل
 په داسې سیمه جوړ شو یو داسې که
 په کوم قافله و د باندی تیریدل او
 پل په دقتریه ډول پور تړاو کچه
 کېدی د پله په ماخواد (چو چار) چار
 پوروت دوو چو چار په پست هغه کی لیدو
 لکې چو اېدل پدې چار کی او
 مودی شاعرانه هغه دوی او دوی لاری
 جلا کېدی چی دوی د پون جنوب
 او پله کی د غرب د خوا ته تلل شو
 مار کوه او د غرب خوا ته ولاړه
 مار کوه پلو سره له خپلو ملګرو
 ودرسته له لسو د هی د (پوتنگه)
 چنگه) او (تای پون) دها دوه
 ورسیدل چی چا پسته عمار لوله
 او موټلره کی ددلو دل او دغه
 های هغه ودرسته له بوی مټی د
 (پنگه یا تنګه) وپشرازی او مټور
 چار تورو سپدل ددی چا دغه
 تقریباً ۲۵ مېله لیری مار کوه پلو
 ژد دود تورو رسیدی چی پردی دود
 د پیر پراخوالی له کبله پل ناشو
 جوړیدلای شو مار کوه پلو له دی
 دودنه هم تیرشو او د (چاکان)
 وپشرازی چار تورو سپدل چی دغه
 وخت دوی چا پسته چارو هغه ورو
 دهر ډول بار کو، باغ، خو، پلو او
 تمپرا تودو لوونکی وروادولته
 د قویلاي خان زوی (منګلی) حکومت
 کاوه مار کوه و لودغه سره دغه
 په نورو کښی ویدل چی ټول نصراي
 او تنګ و دوغ او طلا با ندی چا

[illegible]

خوانان او ...

د خپل لوی دود په اثر وړل سو.

وړد کي نال د مسکمي دود.

سوال په جواب کي وويل: ماته خو خپل چه خپل مو د وړانم خو دا پوزي ده غي صحتي

تقليد کاوه کوم ۹۰۰ سيمه پر پرده مي ليدلي وه.

والما هم داسي ده.

ددی ډول غلمود خپرید و په نتیجه کي بوله دی چه د هو شو کيولی مری سی بله کومه گڼه

ناری به او پدېشه لری کي غلمو له خو چه د تلو یز یون د پردو هغه

لاهم د جنا یو او یو لیس لمانشا تو دا چرا د بار اسفا ده کپری په

دی کار کي په ا لپته مغری خپل مقصد ولری خو اوس د لری ټولنه

په زبده دکی دی لکی ته متوجه سویدی او د دی لپاره چه خوانان

ددی ډول غلمو نو د لید لو هغه ډوډه و کړی بولي تبلیغات شروع کړیدی.

د یو لیکو مو سسی په دی باب یو نوی احصا په خپره کړیده

چه داسی لیکي:

اوس په امریکا کي د منبرلو هو اناو او پخلو هغه په سلو کي لسی او سلو کي ۲۵ د جنا یی غلمو نو د لیدلو په نتیجه کي چنا پتو لوی تشویق سویدی.

په سار کي ۹۰۰ خوانان د غلمو د لیدلو په نتیجه کي تشویق سویدی.

دی چي وسار و گزړی، په سار کي ۵۰۰ هو اناو د غمدی ډول غلمو د لیدلو په نتیجه کي په غلا

لاس پودی کي پدی، په سلو کي ۲۰۰ د د غلمو د لیدلو په نتیجه کي د فاسدو اخلاقو د و اچولو ته

زده چه کي پدی. دمدارنگه په سار کي ۲۵ لسی پخلانی د جنا یی غلمو د لیدلو په

نتیجه کي پداسي سویدی او خپل خرافاتمند ژوندی د لاسه ورکړیدی

په سلو کي ۲۹ نوموړ منبر د سیمنا یی لو پشاور د تقلید کولو په اثر

اا مشروع عشق پالنه شروع کړیده.

په دی باب د یونسکو موسی (هوا نالو او سیمنا) په نامه

یو کتاب هم خپور کړی دی او په دغه کي یی د پولیسې غلمو او تلریز بولي لمانشا تو په باب د لری د خوانانو خاصه پاملرنه غوښتی ده.

د پروګر اناو ملګر داو خوانان او

دا سی سی سی مو د غم د سیمنا یی پرو گرامو لاس او غلمو نو په برخه کي

یوچه تصنیف وکړی داود هر ډول غلمو په لیدلو سره دوی خوا خپل وخت تلف

لکي داود بلی خوا خپل اقتصاد ته زیان و نه رسو او دمدارنگه د خوان لسل

(کوچنیانو) د تلرو لکي ژوند هم په نظر کي ونیسو او غلمو د دواړو ل مغزو غلمو

ولیدلو ته تشویق کړی و هو په دی وسيله مو د خپلي غدی وړی ټولنی

د اصلاح په برخه کي یو مقدما لی کام ایښی وی.

(د ۲۹ مخ پاڼه)

د مادی تولید...

په اراده پودی اده لری. بلکه په دېد اده لری چی غرنګه یی تولیدی قواوی

په لاس کړی دی. د تولیدی قوا او اویدی مناسب او ارمنع ډېا لکي کړی د بطن هم

په حدیقه وروستی مهم ټکي کي ده. تولیدی قواوی او تولیدی مناسبان باید

دکندهار مجله...

د مساعدت په پرکت دتعمول او
شکوفايي پرلور روان دی هغه
چې دوی خوا دجمهوریت انقلاب
دسالو مطبوعاتو ته دتمالیت
ذمینه پراېروې او په هغه اندازه
سالم مطبوعات دجمهوری نظام
داسمه کام او پلنا په لار کړمال
سهم او ډول لری.

په دغی یوه خلاصه دوده

کې موږ دکندهار دمجلی دتاسیس
خوړلسمه کالیزه لمانځو او په
دې پاوډلرو چې ددغی مجلی
خپرونی دخیل ملی نظام له پاره
په دده پوری ارزښتونه لری.

په دیواډ کې دجمهوری نظام

دتاسیس سره لکه ددیواډ په توډو
مطبوعاتو کې چې هرکندتعمول
داغلی دی نو دکندهار مجله هم په
خیل داند ددغه تعمول هغه غنی او
مستقیمه شویده.

د امپال چې دکندهار دمجلی

خوړلسمه کالیزه لمانځو نومناسیه
پولو چې ددغی مجلی د موسس
چاغلی ولی للی خدمت رستاوړ

او ددولویو لیکوالو هغه چې
مروخت یی دوطن پر منی په
دو حصه د مجلی سره قلمی
همکاری کړیدی په درناوی
یادونه وکړو.

په درناوی

د امیر احمیم مطای

مار کوپو...

په دهان له پاره خاصه ژبه او
کلتور ددولود.

لکه چې مار کوپولو والی
ددی چار تقریباً ټول خلک په
سهر او جادو اخته ده.

مار کوپولو پسله له توقف
هغه ددی چار هغه هم روان شو
او د (پانگه تاز) منطقی ته
ووسیدی چې د (پوان) د پاد سره یی
سرحد درلود او ددی لاری ته
هم تیر شوهر چې دهان یی خپل
مدف (پوان) ته ورساوه. پواو
ددی چار د هینو عمارتو او د انصرو
د لیدو هغه هم حیران شو او ډیر
مخامیان یی ولیدل چې تر اوسه
پورې یی نه وه لیدلی. ددی چار
د لیدو هغه یی پوره غوند اغېستی
دی او ډیرې ورځې ملقه پاڼه
شویدی.

په ددی چار کښی مار کوپو لار د ټول
جنگه هم ولیدی چې د اچنگه
د برما لیاو او منو لارو ترمنځ
مختی وه هرنگه چې په دی جنگه
کښی له پوی خوا د برما هسکر ډیر
مچیز وه او له ملی خوا یی تمدا د
عم پشته چنده وه سر پیره پر هغه
(۲۰۰۰) دانی بیلان یی هم ددولود

غو بیا هم د منو لارو د جنگی
قوماندان د اچنگه لار د منو لارو
ددلاوړې په سبب مات شول او برما
د قو بلای خان د امپراطوری جز
وگڼل شو.

د اچنگه مار کوپو لو پخپله
لیدلی ده چې ډیره عجیبه ورته
معلومه شویده. (لور ایا)

کند هار

ان بیایه چود چو ویننه هار دکنده هار
دوهمی به دو ان اری بازار د کنده هار
دانشه داقباله ده نو ده دهه معنی کھی
خبرگیری کنده هار کسی به آتار دکنده هار
تایپر لی جامعه پاندهی هرکنده د چو انو دی
چی ادوی کنده هار پاندهی الواد د کنده هار
مورخی هار جلا د خورده تاپیر لری به غوله کھی
ترفتو خورده کھی زیات وینم گفتاده کنده هار
لفظ د پیری انسانی دی اختصارک د مجملی لی
هان گیری مقرر کونو کھی شمار د کنده هار
که فوادی شهر و نو پاندهی پوره د مجملی لی
علمی او تادریخی پولی آتار دکنده هار
خدمت ته لی لازم دی چو د زده به اخلاص پاندهی
هابونه گیری لوکوال لوله پیداد دکنده هار
به من کھی دی تل تاده خورده مضبوطه
خاورده دی نه گیری کله تصبب خورده کنده هار
تولیق دهه خدمت و چلو وینکی ته لی خوا د
چی لی ترینه و گیری پر خورده داد د کنده هار
روچانه د هار د ده زوردهون خوا د نه خدایه
مهدن دی دویخ ماچام نه گیری شمار دکنده هار